

[Thestrup.]

brugsomraader m. m., saa at der kun maa opføres Bygninger, som har Tilknytning til Driften, kan jeg ganske henvise til, hvad jeg sagde vedrørende Lovforslaget om Regulering af bymæssige Bebyggelser; dèr vil de samme Betragtninger gøre sig gældende. Men jeg vil mene, at for de mindre Provinsbyer kommer de til at gøre sig langt, langt stærkere gældende. Eller rettere sagt: naar det foreslaas at lægge Zonerne saadan, at der ikke kan bygges i dem, selv om det medfører et betydeligt Tab for de Folk, der har Grunde deri, bliver mine Betæneligheder derved langt stærkere, naar det drejer sig om Provinsbyerne, end naar det drejer sig om København. For Provinsbyernes Vedkommende synes jeg nok, at man er gaaet særdeles vidt. Dèr vil jeg være tilbøjelig til at mene, at den gældende Lov om Byplaner i og for sig har truffet det rigtige, den Mellelvej, hvorved begge Interesser bliver rimeligt og ligeligt afvejet.

Vi er naturligvis villige til at drøfte Sagen i et Udvalg. Vi har altsaa disse Betæneligheder: for det første Betæneligheden med Hensyn til de velerhvervede Rettigheder, og for det andet Betæneligheden med Hensyn til, om disse Planer ikke netop i nogen Grad vil modvirke Byggeriet.

Kirsten Gloerfelt-Tarp: Den højtærede Boligminister fremkom under Fremsettelsen af Lovforslagene med nogle Udtalelser om, at Skønhedsværdier gik tabt ved den planløse Bebyggelse. Jeg var meget glad for, at den højtærede Boligminister overhovedet bragte det Moment med Skønhedsværdierne ind i hele Byplanlovgivningen og i hele Reguleringen. Men det fik mig til at tænke paa en Historie om en Amerikaner, som kom til København og saa de gamle krogede Gader: Kannikestræde, Nørregade og Fiolstræde, og saa greb sig til Hovedet og sagde: „Why do you make them crooked?“ Naar den Historie blev fortalt, ja, saa var det, fordi man skulde le af denne Amerikaner, som tænkte sig, at man kun kunde konstruere en By efter givne Planer og ikke syntes at have Øje for den Charme, som der kan være ved det tilfældige Byggeri. Men naar jeg fortæller denne Historie, maa man ikke slutte deraf, at jeg mener, at det planløse Byggeri i Almindelighed skulde sikre Skønhedsværdier, og at det, som man nu ser i Yderkanterne af mange Byer, skulde være Skønhedsaaabenbaringer. Jeg mener ikke, at Skønhedsværdierne skal være underkastet Tilfældets Lov, og jeg mener, at man ogsaa paa det Punkt maa følge med Tiden.

Selv om vi har gamle Steder, der har faaet Charme, og som vi synes er smukke, saa ændrer Skønhedsidealerne sig, og hvad der er hensigtsmæssigt, det er skønt, og man maa gaa ud fra, at netop ved Byplanlægning bliver der ogsaa lagt Vægt paa det skønhedsmæssige.

Men der er naturligvis mange andre Forhold, som kræver mere Plan og Orden i den bymæssige Bebyggelse. Det er sagt i Bemærkningerne til Lovforslagene, i den højtærede Ministers Tale og i flere af de foregaaende Ordføreres Taler, og man kan ikke være blind for det, at der i mange Omegnskommuner er foregaaet en meget uheldig Udvikling i Byggeriets Placering. Det er Mangelen paa rationel Udnyttelse af bestaaende Vejanlæg, Kloakanlæg, elektriske Ledningsnet, Trafiknet o. s. v., det er det Spild af økonomiske Værdier, som følger med; som bl. a. kræver mere Plan — det gør det naturligvis altid, men det gør det ganske særlig i Dag, da vi har Mangel paa Arbejdskraft og Mangel paa Materialer —, det er det uheldige Forhold, at Landbrugsjord bliver nedlagt, uden at der bliver bygget paa den, og andre Forhold, som viser, at den bestaaende Lovgivning paa dette Omraade ikke har været tilstrækkelig. Den i sin Tid udmærkede Byplanlov, som gennemførtes i 1938, trænger til Udvidelse og Supplement, og det er det, de to Lovforslag, vi her behandler, tilstræber.

Der har tidligere her i det høje Ting været Enighed om, at ingen Bebyggelse var et rent privat Anliggende, men maa være undergivet en vis Regulering under Hensyn til Almenvellet, saa rent principielt vil der heller ikke denne Gang være Uenighed, men der er naturligvis delte Meninger om, hvorvidt Ministeren paa alle Omraader har truffet det helt rigtige. Det er nemlig kolossale Indgreb, som foreslaas ved dette Forslag, Indgreb, hvis Virkninger ikke kan overses. Naar det ærede Medlem Hr. Fr. Dalggaard siger, at det er et meget overskueligt Lovforslag, saa vil jeg sige: der er ikke saa mange Paragraffer, og det er ganske enkelt med Inderzoner og Yderzoner, man maa ikke bygge her og ikke dèr o. s. v., men ser man paa Virkningerne, er det saa sandelig ikke overskueligt. En anden Ting, som man maa gøre sig klart, og som man vist ikke kan komme udenom, naar man skal videre frem, er, at Gennemførelsen af disse Forslag vil medføre en meget stor Administration. Man se bare paa § 3 i Reguleringsforslaget med alt det om Tinglysning o. s. v. Jeg erkender imidlertid, at der saa hurtigt som muligt bør gennemføres Ændringer i Lov-